

राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, महाराष्ट्र, पुणे-३०.

'STARS' प्रकल्पांतर्गत

संकलित मूल्यमापन २ : २०२३-२४ : सराव प्रश्नपत्रिका

इयत्ता - आठवी : विषय - सामान्य विज्ञान

विद्यार्थ्याचे नाव : _____ हजेरी क्रमांक :

शाळेचे नाव : _____ तुकडी : _____

केंद्र : _____ ता. _____ जि. _____ दिनांक : / / 2024

अध्ययन निष्पत्तीनिहाय व प्रश्ननिहाय गुणनोंदणी तक्ता

अध्ययन निष्पत्ती क्रमांक	प्राप्त. व तोंडी 08.72.09	प्राप्त. व तोंडी 08.72.05	प्राप्त. व तोंडी 08.72.17	प्राप्त. व तोंडी 08.72.06	प्राप्त. व तोंडी 08.72.05	लेखी 08.72.09	लेखी 08.72.05	लेखी 08.72.09	लेखी 08.72.07	लेखी 08.72.06	तोंडी गुण	लेखी गुण	एकूण गुण	शिक्षक स्वाक्षरी
प्रश्न क्रमांक	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	प्र. 1 ते 5	प्र. 6 ते 10	प्र. 1 ते 10	
प्राप्त गुण														
निर्धारित गुण	2	2	2	2	2	10	10	10	10	10	10	50	60	

तोंडी चाचणी

प्र. 1) रक्ताची कार्ये सांगा. (गुण 2)

प्र. 2) 4R चा सिद्धांत सांगा. (गुण 2)

प्र. 3) कोण खरे बोलतंय? (गुण 2)

अ) कृष्ण विवरातून केवळ प्रकाशाच बाहेर पडू शकतो.

आ) सूर्याची अंतिम अवस्था श्वेत बटू ही असेल.

प्र. 4) आम्ल व आम्लारी ओळखणे. (गुण 2)

शिक्षकांच्या मार्गदर्शनाखाली लिंबू रस व अमोनियम हायड्रॉक्साईड (NH₄OH) यांचे नमुने वेगवेगळ्या परीक्षानळीत घ्या. त्यामध्ये लिटमस कागद बुडवा व निरीक्षणे नोंदवा.

नमुना द्रावण	तांबडा लिटमस	निळा लिटमस	आम्ल/आम्लारी
लिंबू द्रावण			
NH ₄ OH			

प्र. 5) 68°F हे तापमान सेल्सिअस व केल्व्हिन या एककांत किती असेल? (गुण 2)

लेखी चाचणी

प्र. 6) दिलेल्या सूचनेनुसार प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (गुण 10)

अ) खालील पर्यायांपैकी योग्य पर्यायास गोल करा. (गुण 5)

- 1) 'ATP तयार करण्याचा कारखाना' असे कोणास म्हटले जाते?
(अ) लयकारिका (ब) तंतुकणिका (क) रिक्तिका (ड) लवके
- 2) WBC ची निर्मिती ..... मध्ये होते.
(अ) अस्थिमज्जा (ब) केशवाहिन्या (क) धमन्या (ड) अल्ब्युमिन
- 3) हायड्रोजनच्या रेणू मध्ये प्रत्येक हायड्रोजनचे इलेक्ट्रॉन ..... पूर्ण असते.
(अ) अष्टक (ब) शष्टक (क) द्विक (ड) एकक
- 4) प्रकाशाचा वेग ..... km/s एवढा आहे.
(अ) 3,00,000 (ब) 3,15,000 (क) 3,28,000 (ड) 3,41,000
- 5) थर्मोकोल ..... °C तापमानाला द्रव अवस्थेत जातो.
(अ) 40 (ब) 65 (क) 81 (ड) 100

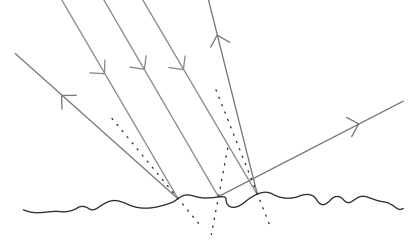
ब) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(गुण 5)

1) एका ध्वनीतरंगात एका सेकंदात तयार होणाऱ्या विरलन आणि संपीडन इत्यादींची एकूण संख्या 1000 इतकी आहे. तर या ध्वनितरंगाची वारंवारिता किती असेल ?

.....

2) शेजारील आकृतीत प्रकाशाचे कोणत्या प्रकारचे परावर्तन दर्शविले आहे ?

.....

.....

3) PVC चा एक उपयोग लिहा.

.....

4) व्याख्या लिहा. भू-परिसंस्था

.....

5) खगोलशास्त्रामध्ये मोठी अंतरे मोजण्यासाठी कोणते एकक वापरतात ?

.....

प्र. 7) दिलेल्या सूचनेनुसार प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(गुण 10)

अ) शास्त्रीय कारणे लिहा.

(गुण 4)

1) तोंडाने वेगवेगळे स्वर काढताना स्वरतंतूवरचा ताण बदलणे आवश्यक असते.

(गुण 2)

.....

.....

2) दर्शकावर मिठाचा परिणाम होत नाही.

(गुण 2)

.....

.....

ब) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (गुण 6)

1) शाब्दिक समीकरण लिहून स्पष्ट करा. (गुण 2)

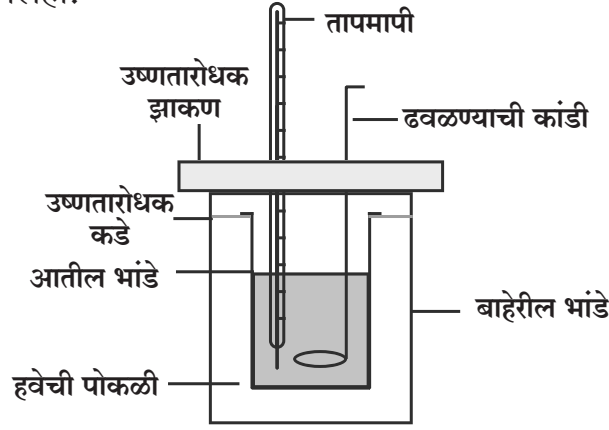
खाण्याच्या सोड्याच्या चूर्णावर लिंबूस टाकल्यावर बुडबुडे दिसतात.

.....

.....

.....

2) खालील चित्रात दर्शविलेल्या आकृतीची रचना कोणत्या उपकरणाची आहे? ती रचना लिहा. (गुण 2)

.....

.....

.....

.....

.....

3) पर्यावरण व मानवी आरोग्यावर काचेचा होणारा परिणाम व उपाययोजना लिहा. (गुण 2)

.....

.....

.....

प्र. 8) दिलेल्या सूचनेनुसार प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (गुण 10)

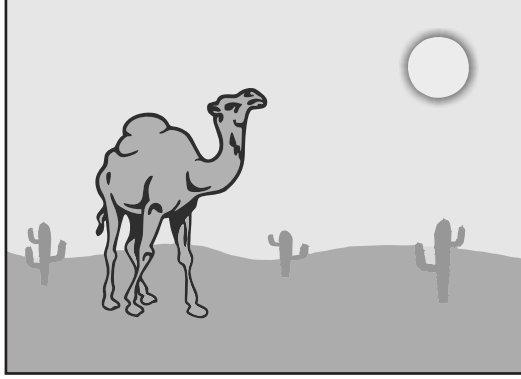
अ) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (गुण 4)

1) एक 3kg वस्तुमानाची वस्तू 600 कॅलरी ऊर्जा प्राप्त करते; तेव्हा तिचे तापमान 10°C पासून 70°C पर्यंत वाढते, तर वस्तूच्या पदार्थाचा विशिष्ट उष्मा किती आहे?

(गुण 2)

.....
.....

2) खालील चित्राचे वर्णन लिहा. (गुण 2)

.....
.....
.....
.....

ब) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (गुण 6)

1) रक्तदान करणाऱ्या व्यक्तीसाठी निरोगी असल्याबाबतचे कोणते निकष लक्षात घ्यावे लागतात ते लिहा. (गुण 3)

.....
.....
.....

2) घटक अणूंपासून खालील संयुगाची निर्मिती कशी होते ते इलेक्ट्रॉन संरूपणाच्या रेखाटनाने दर्शवा. (गुण 3)

अ) सोडिअम क्लोराईड

प्र. 9) दिलेल्या सूचनेनुसार प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (गुण 10)

अ) खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (गुण 4)

1) तुम्ही जर सूर्य असाल, तर तुमचे गुणधर्म स्वतःच्या शब्दांत लिहा. (गुण 2)

.....
.....
.....

2) सल्फ्युरिक आम्लाला रासायनिक उद्योगधंद्यात सर्वात जास्त महत्त्व का आहे? (गुण 2)

.....
.....

ब) खालील प्रश्न सोडवा. (गुण 6)

1) लोकसंख्या वाढीचे परिसंस्थांवर काय परिणाम झाले आहेत असे तुम्हांला वाटते ते तुमच्या शब्दांत लिहा. (गुण 3)

.....
.....
.....
.....

2) खालील चित्र कशाचे आहे? यापासून ध्वनी कसा निर्माण होतो? (गुण 3)

अधिस्वर द्वार (अन्न गिळताना)
श्वासनलिकेला मार्ग झाकणारी झडप
स्वरतंतू
श्वासनलिका
अन्ननलिका

.....
.....
.....

प्र. 10) दिलेल्या सूचनेनुसार प्रश्नांची उत्तरे लिहा. (गुण 10)

अ) खालील प्रसंग अभ्यासा. (गुण 5)

स्वरा व यश पाण्याने भरलेल्या मोठ्या भांड्यात पाहात होते. संथ पाण्यात त्यांची प्रतिमा त्यांना स्पष्टपणे दिसत होती. तेवढ्यात यशने पाण्यात दगड टाकला, त्यामुळे त्यांची प्रतिमा विस्कळीत झाली. स्वराला प्रतिमा विस्कळीत होण्याचे कारण समजेना.

खालील प्रश्नांच्या उत्तरातून प्रसंगामधील स्वराला प्रतिमा विस्कळीत होण्याचे कारण समजावून सांगा.

1) प्रकाश परावर्तन व प्रतिमा विस्कळीत होणे, यांचा काही संबंध आहे का? व कसा? ते लिहा. (गुण 2)

.....
.....
.....

2) यातून प्रकाश परावर्तनाचे कोणते प्रकार तुमच्या लक्षात येतात ते प्रकार लिहा. (गुण 2)

.....
.....
.....

3) प्रकाश परावर्तनाच्या प्रकारांमध्ये परावर्तनाचे नियम पाळले जातात का? ते लिहा. (गुण 1)

.....

ब) खालील क्रिया लक्षात घेऊन प्रश्नाची उत्तरे लिहा. (गुण 5)

1) खालील क्रियांचे पेशीची ऊर्जा वापरून चालणाऱ्या क्रिया व पेशीची ऊर्जा न वापरता चालणाऱ्या क्रिया असे वर्गीकरण करा. (गुण 2)

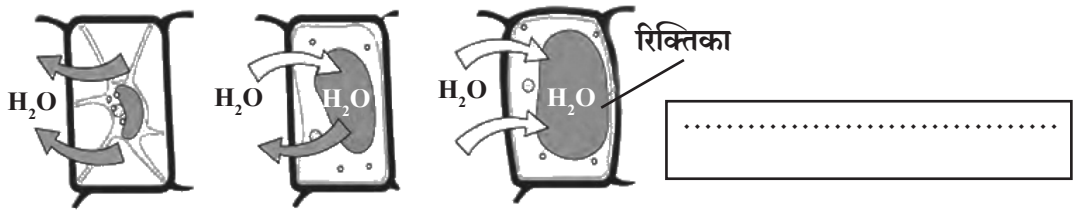
पेशी भक्षण, विसरण, परासरण, पेशी उत्सर्जन

.....
.....

2) परासरण म्हणजे काय? (गुण 1)

.....

3) खालील आकृतीत दर्शविलेल्या परासरण क्रिया ओळखून त्यांना नावे द्या. (गुण 2)

अतिपरासरी समपरासरी अवपरासरी

H₂O H₂O H₂O

.....

.....

■■■